

คู่มือภาษีอากรสำหรับกิจการร้านทอง

เฉพาะกรณีโอนกิจการทั้งหมด

จากบุคคลธรรมดาเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

จัดทำโดย สำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาษีอากร
กรมสรรพากร
พฤษภาคม ๒๕๕๙

คำนำ

ด้วยปัจจุบันผู้ประกอบการค้าทองคำหลายราย (ต่อไปนี้ ในคู่มือนี้ใช้ว่า “กิจการร้านทอง”) มีความประสงค์จะปรับสถานะจากบุคคลธรรมดาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้การจัดทำบัญชีและการเสียภาษีอากรเป็นไปอย่างมีระบบ ถูกต้องครบถ้วน และเป็นมาตรฐานเดียวกันในกลุ่มธุรกิจ ซึ่งจำเป็นต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการโอนกิจการ การจัดตั้งนิติบุคคล ความรู้ทางธุรกิจ การจัดทำบัญชี และการปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับกิจการ

กรมสรรพากรจึงได้จัดทำ “คู่มือภาษีอากรสำหรับกิจการร้านทอง” เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจแก่กิจการร้านทอง เฉพาะกรณีโอนกิจการทั้งหมดจากบุคคลธรรมดาเป็นนิติบุคคล ให้สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องครบถ้วนทั้งในทางบัญชีและทางภาษีอากรตามแต่ละกิจกรรมของธุรกิจ ทั้งนี้ เนื้อหาส่วนใหญ่ตามคู่มือนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อมุ่งแก้ปัญหาตามลักษณะการดำเนินธุรกิจของกิจการร้านทอง ซึ่งกรมสรรพากรได้ศึกษาจากประเด็นคำถามของผู้ประกอบการร้านทองทั่วประเทศที่ทางสมาคมค้าทองคำได้รวบรวมให้ไว้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

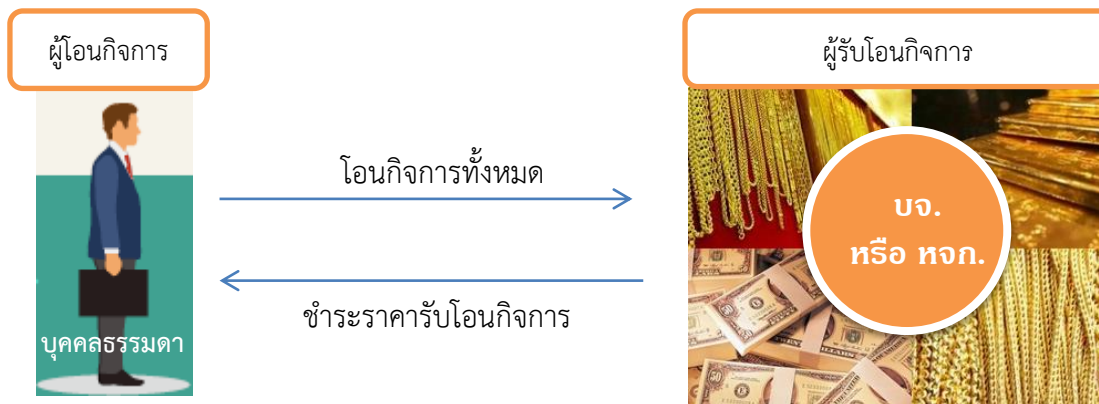
กรมสรรพากรหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อกิจการร้านทองและผู้สนใจ ต่อไป

กรมสรรพากร
พฤษภาคม ๒๕๕๙

คู่มือภาษีอากรสำหรับกิจการร้านทอง

สำหรับกรณีโอนกิจการทั้งหมดจากบุคคลธรรมดาเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

๑. การโอนกิจการ

๑.๑ ประโยชน์ที่ได้รับจากการโอนกิจการเป็นนิติบุคคล

รายการ	บุคคลธรรมดา	นิติบุคคล
๑. ฐานภาษี	เสียภาษีฐานเงินได้พึงประเมินสุทธิ - เงินได้พึงประเมินสุทธิ = เงินได้พึงประเมินหัก ค่าใช้จ่าย ๗๕% (หรือค่าใช้จ่ายจริง) หัก ค่าลดหย่อน	เสียภาษีฐานกำไรสุทธิ - กำไรสุทธิทางภาษี = รายได้จากกิจการและรายได้เนื่องจากกิจการ หักด้วย รายจ่ายตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ ทวิ และมาตรา ๖๕ ตรี - จะเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล เมื่อมีกำไรสุทธิทางภาษีเท่านั้น - ไม่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล หากมีผลขาดทุนสุทธิทางภาษี - สามารถนำผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน ๕ ปี ก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบันมาเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้
๒. อัตราภาษี	อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	
	เงินได้สุทธิ ตั้งแต่ (บาท)	อัตราภาษี (%)
	๐ ถึง ๑๕๐,๐๐๐	ยกเว้น
	เกิน ๑๕๐,๐๐๐ ถึง ๓๐๐,๐๐๐	๕
	เกิน ๓๐๐,๐๐๐ ถึง ๕๐๐,๐๐๐	๑๐
	เกิน ๕๐๐,๐๐๐ ถึง ๗๕๐,๐๐๐	๑๕
	เกิน ๗๕๐,๐๐๐ ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๐
	เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐	๒๕
	เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ ถึง ๔,๐๐๐,๐๐๐	๓๐
เกิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๓๕	
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล		
กรณี	กำไรสุทธิ	อัตราภาษี (%)
๑. ทั่วไป	ทั้งจำนวน	๒๐
๒. SMEs	ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ เกิน ๓๐๐,๐๐๐ ขึ้นไป	ยกเว้น ๑๐
* ทั้งนี้ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสามารถนำผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน ๕ ปีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน มาหักออกจากกำไรสุทธิในปีปัจจุบันได้ด้วย (มาตรา ๖๕ ตรี (๑๒))		

รายการ	บุคคลธรรมดา	นิติบุคคล
<p>๓. การจัดทำบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี</p>	<p>ไม่ต้องจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดข้อมูลทางบัญชีในเชิงการบริหารจัดการและการดำเนินธุรกิจ - มีความเสี่ยงตามกฎหมายของกรมสรรพากรเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญฐานหลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงภาษีที่เข้าข่ายกฎหมายฟอกเงินด้วย 	<p><u>ต้องจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำให้นิติบุคคลมีข้อมูลทางบัญชีที่น่าเชื่อถือในแต่ละธุรกรรม - ไม่มีความเสี่ยงตามกฎหมายของกรมสรรพากรเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญฐานหลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงภาษีที่เข้าข่ายกฎหมายฟอกเงินด้วย - หากทั้งผู้ซื้อและผู้ขายเป็นนิติบุคคล จะช่วยให้ทั้งสองฝ่ายมีหลักฐานที่ถูกต้องทั้งด้านบัญชีและภาษีอากร โดยเฉพาะในฝั่งผู้ซื้อจะมีข้อมูลรายจ่ายที่ถูกต้องสมบูรณ์ <p><u>ความสำคัญในการจัดทำบัญชีชุดเดียว</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำให้รู้สภาพปัจจุบันของธุรกิจ ด้านกำไร/ขาดทุน/ต้นทุน - ช่วยแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายได้ตรงจุด - เป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือในการขอกู้จากธนาคาร - ช่วยลดต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายจากการสนับสนุนของภาครัฐและภาคธนาคาร <p>(ปัจจุบันได้เริ่มดำเนินการใน ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME BANK) แล้ว)</p>
<p>๔. ความรับผิดชอบในหนี้</p>	<p>บุคคลที่เป็นเจ้าของต้องรับผิดชอบไม่จำกัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรณีบริษัทจำกัด ผู้ถือหุ้นทุกคนมีความรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ยังส่งใช้ไม่ครบตามมูลค่าของหุ้นที่ถือ - กรณีห้างหุ้นส่วนจำกัด มีทั้งหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด และหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด

๑.๒ วิธีการโอนกิจการ

กรณีผู้โอนกิจการ (บุคคลธรรมดา) ที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ต้องการเลิกประกอบกิจการและประสงค์โอนกิจการทั้งหมดให้ผู้รับโอนกิจการ (บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล) ทั้งผู้โอนกิจการและผู้รับโอนกิจการต้องแจ้งจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนี้

๑.๒.๑ ด้านผู้โอนกิจการ

ต้องยื่นคำขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร (ภ.พ.๐๙) แจ้งการโอนกิจการ และแจ้งการเลิกประกอบกิจการ ณ สถานที่ ที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ก่อนวันโอนกิจการไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน พร้อมกับคืนใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ สถานที่ที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ด้วย

๑.๒.๒ ด้านผู้รับโอนกิจการ

ต้องยื่นคำขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร (ภ.พ.๐๙) แจ้งการรับโอนกิจการ และการเปลี่ยนแปลงรายการทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ถ้ามี ณ สถานที่ที่ผู้รับโอนได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันรับโอนกิจการ

กรณีผู้รับโอนกิจการไม่ใช่ผู้ประกอบการจดทะเบียน ให้ผู้รับโอนยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันรับโอนกิจการ

		คำขอแจ้งการเปลี่ยนแปลง ทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามประมวลรัษฎากร		ภ.พ.๐๙	
3. รายการแจ้งเลิกประกอบกิจการ โอนกิจการทั้งหมด กวบกิจการ :					
☐ 3.1 เลิกประกอบกิจการ : เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....		โดยมีผู้ชำระบัญชีชื่อ.....			
☐ 3.2 โอนกิจการทั้งหมด : เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....		เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>			
☐ โอนให้แก่ : ☐ รับโอนจาก :					
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>					
ที่อยู่ : อาคาร.....		ห้องเลขที่.....		ชั้นที่.....	
ต.รอก/ซอย.....		ถนน.....		ตำบล/แขวง.....	
อำเภอ/เขต.....		จังหวัด.....		รหัสไปรษณีย์ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
				โทรศัพท์.....	
ณ วันเลิกประกอบกิจการ โอนกิจการ กวบกิจการ มี :					
(1) รายรับที่ยังมิได้ชำระภาษี.....บาท		(4) ทรัพย์สินอื่นตามราคาคงตลาด.....บาท			
(2) สินค้าคงเหลือตามราคาคงตลาด.....บาท		(5) ลูกหนี้ (เฉพาะที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม).....บาท			
(3) เครื่องจักรตามราคาคงตลาด.....บาท		(6) เจ้าหนี้.....บาท			

๑.๓ ภาวะภาษีของผู้โอนกิจการ

๑.๔ การจัดตั้งเป็นนิติบุคคลของผู้รับโอนกิจการ

การจัดตั้งเป็นนิติบุคคล^๑ แบ่งประเภทได้ ดังนี้

๑.๔.๑ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนที่มีผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทเดียว คือ หุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิด โดยหุ้นส่วนทุกคนต้องรับผิดร่วมกันในหนี้สินของห้างหุ้นส่วนทั้งหมด ห้างหุ้นส่วนสามัญจะจดทะเบียนหรือไม่ก็ได้ ถ้าจดทะเบียนจะเรียกว่า ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล และมีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย

๑.๔.๒ ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนที่มีหุ้นส่วน ๒ ประเภท ได้แก่ หุ้นส่วนจำกัดความรับผิด จะมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ รับผิดไม่เกินจำนวนเงินที่ตนลงหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัด และหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดจะมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ รับผิดร่วมกันในหนี้สินของห้างหุ้นส่วนทั้งหมด โดยกำหนดให้หุ้นส่วนผู้จัดการจะต้องเป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิด

๑.๔.๓ บริษัทจำกัด

ได้แก่ การที่บุคคลตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไปร่วมกันทำกิจการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรจากการดำเนินกิจการนั้นมาแบ่งปันกัน โดยบริษัทจำกัดจะแบ่งทุนออกเป็นหุ้น มูลค่าหุ้นละเท่าๆ กัน ผู้ลงทุนในบริษัทเรียกว่า “ผู้ถือหุ้น” โดยผู้ถือหุ้นรับผิดไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ

๑.๔.๔ บริษัทมหาชนจำกัด

ได้แก่ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน โดยผู้ถือหุ้นมีความรับผิดจำกัดไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระ และบริษัทดังกล่าวได้ระบุมูลค่าประสงค์เช่นนั้นไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ โดยมีลักษณะโครงสร้างของบริษัทมหาชนจำกัด มีดังนี้

(๑) จำนวนผู้ถือหุ้นตั้งแต่ ๑๕ คนขึ้นไป

(๒) ไม่กำหนดจำนวนทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ

(๓) หุ้นของบริษัทแต่ละหุ้นจะต้องมีมูลค่าเท่ากัน และต้องชำระค่าหุ้นครั้งเดียวเต็มมูลค่าหุ้น

(๔) จำนวนกรรมการของบริษัทไม่น้อยกว่า ๕ คน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมี

ที่อยู่ในประเทศไทย

การขอจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต้องติดต่อที่หน่วยงานในสังกัดของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าทุกจังหวัดทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น ๘๗ แห่ง โดยตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๗ แห่ง ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (สนามบินน้ำ) สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าเขต ๑-๖ (ปิ่นเกล้า พหลโยธิน รัชดาภิเษก สุรวงศ์ บางนา และแจ้งวัฒนะ (ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา)) และในส่วนภูมิภาคที่สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด จังหวัดละ ๑ แห่ง รวมถึงสาขาของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดในพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญอีก ๔ แห่ง คือ แม่สอด เมืองพัทยา หัวหิน และเกาะสมุย

เมื่อจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแล้ว จะมีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแตกต่างหากจากผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น และได้รับเลขทะเบียนนิติบุคคล ๑๓ หลัก ซึ่งจะถูกใช้เป็นเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของกรมสรรพากรด้วย

^๑ ที่มา : คู่มือสิ่งที่ต้องรู้ & ทำ เมื่อเป็นห้างหุ้นส่วน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด

รายการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	อัตราค่าธรรมเนียม (บาท)
๑. กรณีขอจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วน ทุกจำนวนเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แห่งทุนที่กำหนดไว้ เศษของ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้คิดเป็น ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อรวมกันไม่ให้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท และไม่ให้เป็นเกิน ๕,๐๐๐ บาท	๑๐๐
๒. กรณีขอจดทะเบียนเป็นบริษัท ๒.๑ การจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ ทุกจำนวนเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แห่งจำนวนทุนที่กำหนดไว้ เศษของ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้คิดเป็น ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อรวมกันไม่ให้ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท และไม่ให้เป็นเกิน ๒๕,๐๐๐ บาท	๕๐
๒.๒ การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัด ทุกจำนวนเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แห่งทุนที่กำหนดไว้ เศษของ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้คิดเป็น ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อรวมกันไม่ให้เกิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท	๕๐๐
๓. กรณีขอจดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ๓.๑ การจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ ทุกจำนวนเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แห่งจำนวนทุนที่จดทะเบียนไว้ ๑,๐๐๐ บาท เศษของ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้คิดเป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท	
๓.๒ การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด ทุกจำนวนเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แห่งจำนวนทุนที่กำหนดไว้ ๑,๐๐๐ บาท เศษของ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้คิดเป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท	
๔. หนังสือรับรอง ฉบับละ	๒๐๐
๕. ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน ฉบับละ	๑๐๐
๖. กรณีขอให้นายทะเบียนรับรองเอกสารคำขอจดทะเบียน หน้าละ	๕๐

๑.๕ หน้าที่ในการจัดทำบัญชีของนิติบุคคล

นิติบุคคลตาม ๑.๔ ถือเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ดังนี้

๑.๕.๑ ต้องจัดทำบัญชีดังต่อไปนี้ ให้ครบถ้วนถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี^๒

(๑) บัญชีรายวัน

(ก) บัญชีเงินสด

(ข) บัญชีธนาคาร แยกเป็นแต่ละเลขที่บัญชีธนาคาร

(ค) บัญชีรายวันซื้อ

(ง) บัญชีรายวันขาย

(จ) บัญชีรายวันทั่วไป

(๒) บัญชีแยกประเภท

(ก) บัญชีแยกประเภทสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน

(ข) บัญชีแยกประเภทรายได้และค่าใช้จ่าย

(ค) บัญชีแยกประเภทลูกหนี้

(ง) บัญชีแยกประเภทเจ้าหนี้

(๓) บัญชีสินค้า

(๔) บัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภทอื่น และบัญชีแยกประเภทย่อยตามความจำเป็นแก่การทำบัญชี

ของธุรกิจ

๑.๕.๒ จัดให้มีผู้ทำบัญชีเพื่อเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชี

๑.๕.๓ ส่งมอบเอกสารประกอบการลงบัญชีให้แก่ผู้ทำบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้อง

เอกสารประกอบการลงบัญชี^๓ ได้แก่ บันทึกรายวัน หนังสือ หรือเอกสารใดๆ ที่ใช้เป็นหลักฐานในการลงรายการในบัญชี ซึ่งแยกได้เป็น ๓ ประเภท คือ

(๑) เอกสารประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยบุคคลภายนอก

(๒) เอกสารประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่

บุคคลภายนอก

(๓) เอกสารประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อใช้ในกิจการของตนเอง

๑.๕.๔ ต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายใน ๑๒ เดือน นับแต่วันเริ่มทำบัญชี และปิดบัญชีทุกรอบ ๑๒ เดือน นับแต่วันปิดบัญชีครั้งก่อน

๑.๕.๕ จัดทำงบการเงิน^๔ และจัดให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและแสดงความเห็นในงบการเงิน เว้นแต่ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน ๕ ล้านบาท มีสินทรัพย์รวมไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท และมีรายได้รวมไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท ต้องมีผู้สอบบัญชีภาษีอากรตรวจสอบและแสดงความเห็นในงบการเงิน

^๒ ตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ และประกาศกรมทะเบียนการค้าเรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวด ๑ ข้อ ๓

^๓ ตามมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ และประกาศกรมทะเบียนการค้าเรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวด ๔ ข้อ ๘

^๔ คำชี้แจงกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๔

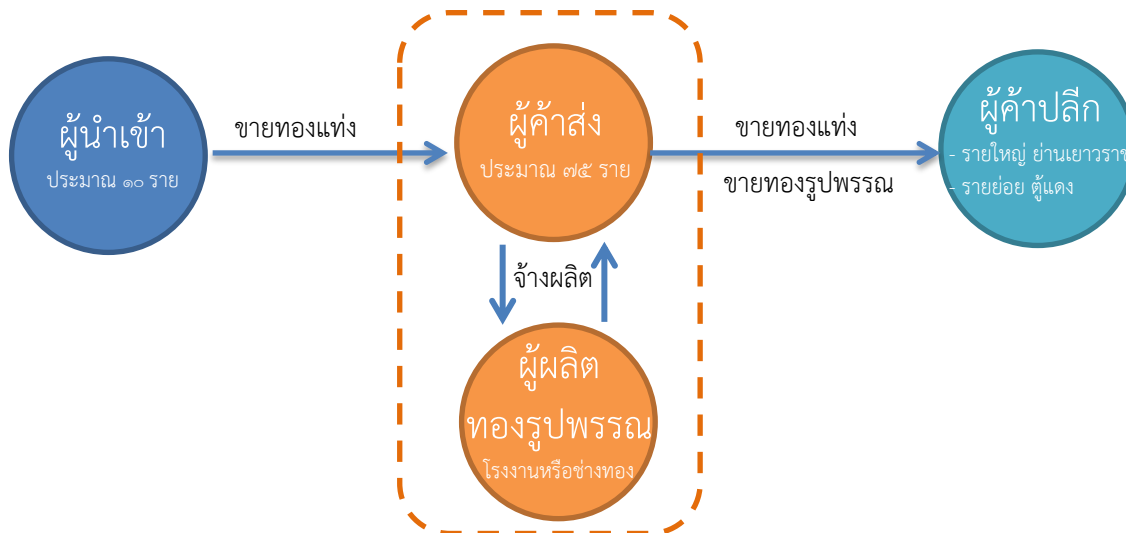
คู่มือนี้เป็นเพียงคู่มือและตัวอย่างเพื่อเสริมความเข้าใจ ซึ่งอาจไม่ครอบคลุมและใช้อ้างอิงได้ทุกกรณี

แบบ/ ผู้มีหน้าที่จัดหาบัญชี	งบแสดง ฐานะการเงิน	งบกำไร ขาดทุน เบ็ดเสร็จ	งบกำไร ขาดทุน	งบแสดง การเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้น	งบกระแส เงินสด	งบการเงิน รวม	หมายเหตุ ประกอบ งบการเงิน	งบการเงิน เปรียบเทียบกับ ปีก่อน
๑ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน	/	-	/	-	-	-	/	/
๒ บริษัทจำกัด	/	-	/	/	-	-	/	/
๓ บริษัทมหาชนจำกัด	/	/	-	/	/	/	/	/
๔ นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ	/	-	/	/	-	-	/	/
๕ กิจการร่วมค้าตามประมวลระชากร	/	-	/	/	-	-	/	/

๑.๕.๖ นำส่งงบการเงินผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

๑.๕.๗ ต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานแห่งใหญ่ หรือสถานที่ที่ใช้ผลิตหรือเก็บสินค้าเป็นประจำ หรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำงานประจำ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับแต่วันปิดบัญชี

๒. กิจกรรมหลักของธุรกิจและภาษีที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ประเภทสินค้าที่ขาย ได้แก่ ทองคำแท่ง และทองรูปพรรณ

๒.๑.๑ ทองคำแท่ง

แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ทองคำแท่ง ๙๙.๙๙% และทองคำแท่ง ๙๖.๕% โดยทองคำแท่ง ๙๖.๕% เป็นที่นิยมในประเทศไทยมากกว่า

ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยจะเป็นไปตามประกาศสมาคมในแต่ละวัน ดังนี้

ราคาทองคำแท่ง หนัก ๑ บาท = (Gold Spot ± Premium) × อัตราแลกเปลี่ยน × ๐.๔๗๒๙
 ตัวแปรต่างๆ มาจากปัจจัย ดังต่อไปนี้

- (๑) Gold Spot คือ ราคาทองในตลาดโลก
- (๒) Premium คือ ค่าใช้จ่ายในการนำเข้าหรือส่งออกทองคำแท่ง + ค่าประกันภัย + ค่าความเสี่ยง ซึ่งค่า Premium จะมีค่าเป็นบวกเมื่อนำเข้าทองคำแท่ง หรือมีค่าเป็นลบเมื่อส่งออกทองคำแท่ง
- (๓) อัตราแลกเปลี่ยน คือ อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์
- (๔) ตัวเลข ๐.๔๗๒๙ เป็นค่าเปลี่ยนแปลงน้ำหนักทองคำแท่ง คิดจาก $(๓๒.๑๔๘ \times ๐.๙๖๕) / ๖๕.๖๐$
 - ตัวเลข ๓๒.๑๔๘ มาจากทองคำน้ำหนัก ๑ กิโลกรัม มีน้ำหนักเท่ากับ ๓๒.๑๔๘ ออนซ์
 - ตัวเลข ๐.๙๖๕ มาจากการแปลงค่าทองคำ ๙๙.๙๙% เป็นทองคำ ๙๖.๕๐%
 - ตัวเลข ๖๕.๖๐ มาจาก ทองคำ หนัก ๑ กิโลกรัม มีค่าเท่ากับทองคำ หนัก ๖๕.๖๐ บาท

ในส่วนการรับซื้อคืนทองคำแท่ง ต้องแสดง “ราคารับซื้อคืน” จากสูตร ดังนี้

$$\text{ราคารับซื้อคืนทองคำแท่ง} = \text{ราคาขายทองคำแท่ง หนัก ๑ บาท} - ๑๐๐ \text{ บาท}$$

๒.๑.๒ ทองรูปพรรณ

เป็นทองที่ทำสำเร็จใช้เป็นเครื่องประดับ แบ่งความบริสุทธิ์ของเนื้อทองเป็น ๒ ประเภท คือ ๙๖.๕% และ ๙๙.๙๙% โดยทองรูปพรรณ ๙๖.๕% เป็นที่นิยมที่สุด

ราคาของรูปพรรณในประเทศไทยจะเป็นไปตามประกาศสมาคมในแต่ละวัน ดังนี้

ราคาของรูปพรรณ หนัก ๑ บาท = ราคาขายทองคำแท่ง หนัก ๑ บาท + ค่ากำหนัด
ตั้งแต่วันที่ ๑ พ.ค.๒๕๕๙ ราคาค่ากำหนัดของรูปพรรณขึ้นต่ำซึ่งร้านค้าทองคำใช้เป็นราคาอ้างอิง เป็นบาทละ ๕๐๐ บาท

ในส่วนการรับซื้อคืนทองรูปพรรณ ต้องแสดง “ราคารับซื้อคืน” จากสูตร ดังนี้

ราคารับซื้อคืนทองคำรูปพรรณ = ราคารับซื้อคืนทองคำแท่ง หนัก ๑ บาท - ๑.๘%
ตัวเลข “๑.๘%” คือ ค่าเสียหายจากการหลอมและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่คิดไม่เกินร้อยละ ๑.๘ ของมูลค่าซื้อคืนทองคำแท่งหนัก ๑ บาท
ณ วันที่ทำการซื้อขายตามราคาสมาคมค้าทองคำประกาศ

๒.๒ ประเภทสินค้า/บริการและภาษีที่เกี่ยวข้อง

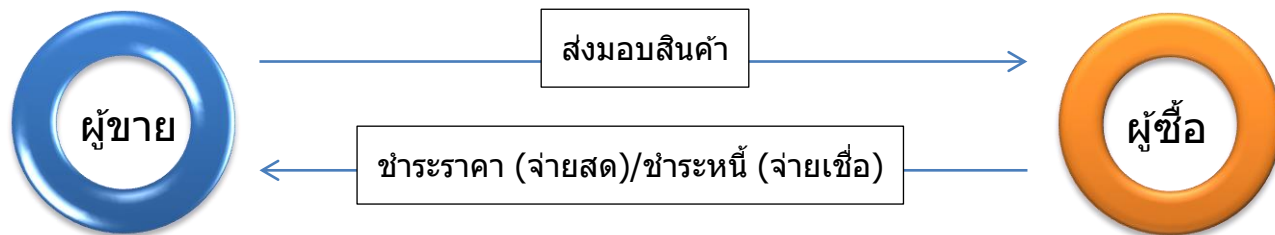
รายการ	ประเภทธุรกิจ				ภาษีที่เกี่ยวข้อง				
	ผู้นำเข้า	ผู้ค้าส่ง	ผู้ผลิต	ผู้ค้าปลีก	ภาษีเงินได้	ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	ภาษีมูลค่าเพิ่ม	ภาษีธุรกิจเฉพาะ	อากรแสตมป์
๑. รายได้จากการขายสินค้า									
๑.๑ รายได้จากการขายสินค้า (จ่ายสด)	✓	✓		✓	✓		✓		
๑.๒ รายได้จากการขายสินค้า (จ่ายเชื่อ)	✓	✓		✓	✓		✓		
๒. ดอกเบี้ยรับ									
- การให้กู้ยืมโดยมีทองคำค้ำประกัน		✓		✓	✓			✓	✓
๓. รายได้จากการรับผลิตงานตามสั่ง		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
๔. รายได้จากการขายสินค้าหลุดจํานา		✓		✓	✓		✓		
๕. รายได้อื่น									
- รายได้เรียกเก็บค่าหลอมทองเก่า		✓		✓	✓	?	✓		
๖. ต้นทุนขายสินค้า									
๖.๑ ซื้อสินค้าต่างประเทศ	✓				✓		✓		
๖.๒ ซื้อสินค้าในประเทศ		✓		✓	✓		✓		
๖.๓ ค่าแรงช่างทำทอง		✓	✓	✓	✓	✓	✓		
๗. ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร									
๗.๑ เงินเดือนพนักงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
๗.๒ ค่าเช่าสำนักงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
๗.๓ ค่าใช้จ่ายอื่น (มีบิล)	✓	✓	✓	✓	✓	?	?		
๗.๔ ค่าใช้จ่ายอื่น (ไม่มีบิล)	✓	✓	✓	✓	✓	?			

หมายเหตุ ? = พิจารณาเป็นรายกรณีที่เกี่ยวข้อง

๓. ประเด็นปัญหาภาษีที่เกี่ยวข้อง (รวบรวมจากคำถามของผู้ประกอบการร้านอาหารทั่วประเทศ)

ด้านรายได้

๓.๑ รายได้จากการขายสินค้า กรณีทั่วไป

การบันทึกบัญชีด้านผู้ขาย (เมื่อส่งมอบสินค้า)

- เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร (กรณีขายสด)
- หรือลูกหนี้การค้า (กรณีขายเชื่อ)
- เครดิต รายได้จากการขาย

การบันทึกบัญชีด้านผู้ซื้อที่นิติเป็นบุคคล (เมื่อรับมอบสินค้า)

- เดบิต ซื้อสินค้า
- เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร (กรณีจ่ายสด)
- หรือเจ้าหนี้การค้า (กรณีจ่ายเชื่อ)

รายการ	รายละเอียดด้านผู้ขาย
๑. การรับรู้รายการทางบัญชี	<p>๑. เมื่อส่งมอบสินค้า</p> <p>เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร (กรณีจ่ายสด) หรือลูกหนี้การค้า (กรณีจ่ายเชื่อ) เครดิต รายได้จากการขาย</p> <p>ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๑๘ (ปรับปรุง ๒๕๕๘) ย่อหน้า ๑๔ กิจการจะรับรู้รายได้จากการขายสินค้า เมื่อเข้าเงื่อนไขทุกข้อดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว</p> <p>(๒) ไม่เกี่ยวข้องในการบริหารสินค้าอย่างต่อเนื่องในระดับที่เจ้าของพึงกระทำ หรือไม่ได้ควบคุมสินค้าที่ขายไปแล้วทั้งทางตรงและทางอ้อม</p> <p>(๓) วัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ</p> <p>(๔) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของรายการนั้น</p> <p>(๕) วัดมูลค่าของต้นทุนที่เกิดขึ้นหรือที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ</p> <p>๒. เมื่อชำระหนี้ (กรณีจ่ายเชื่อ)</p> <p>เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร เครดิต ลูกหนี้การค้า</p> <p>หมายเหตุ : เนื่องจาก กิจการร้านอาหารกำหนดวิธีชำระหนี้ (จ่ายเชื่อ) ที่แตกต่างกันตามธรรมเนียมทางการค้า ทำให้ต้องรับรู้รายได้ทางบัญชีแตกต่างกัน โปรดศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมในหัวข้อ ๓.๒.๑</p>

รายการ	รายละเอียดด้านผู้ขาย
๒. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	รับรู้มูลค่าทั้งหมดจากการขายสินค้าตามเกณฑ์สิทธิ (มาตรา ๖๕)
๓. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	<p>เฉพาะผู้ขายทรงรูปพรรณ (ที่มีใบอนุญาตค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการค้าของเก่า ซึ่งได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรตามการยื่นแบบแจ้งการประกอบกิจการขายทรงรูปพรรณ (ภ.พ.๐๑.๔) (เอกสารแนบ ๑))</p> <p>๑. เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อ ในวันที่ส่งมอบทองคำให้ผู้ซื้อ หรือวันที่ได้รับชำระเงิน หรือวันที่ออกใบกำกับภาษี แล้วแต่ว่าจะเกิดกรณีใดก่อน</p> <p>โดยคำนวณจากผลต่างระหว่างราคาขายทรงรูปพรรณซึ่งรวมค่ากำเหน็จแต่<u>ไม่รวม</u> <u>ภาษีมูลค่าเพิ่ม</u> กับราคาซื้อคืนทองรูปพรรณที่สมาคมค้าทองคำประกาศ</p> $\text{VAT} = (\text{ราคาทองรูปพรรณ รวมค่ากำเหน็จ} - \text{ราคาซื้อคืนทองรูปพรรณ}) \times 7\%$ <p>๒. จัดทำใบกำกับภาษี ที่จะต้องมีข้อความดังต่อไปนี้ไว้ด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ราคาขายทรงรูปพรรณซึ่งรวมค่ากำเหน็จแต่ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม (๒) ราคาซื้อคืนทองรูปพรรณที่สมาคมค้าทองคำประกาศ (๓) ผลต่างระหว่างราคาขายทรงรูปพรรณซึ่งรวมค่ากำเหน็จแต่ ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ตาม (๑) กับราคาซื้อคืนทองรูปพรรณที่สมาคมค้าทองคำประกาศ ตาม (๒) (๔) จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่คำนวณจาก (๓) (๕) หมายเลขลำดับของใบรับที่ออกโดยเครื่องบันทึกการเก็บเงิน แต่หากผู้ประกอบการจดทะเบียนใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงินออกใบกำกับภาษีด้วย ไม่ต้อง ระบุหมายเลขลำดับของใบรับ (๖) เลขรหัสประจำเครื่องบันทึกการเก็บเงินที่อธิบดีกรมสรรพากร กำหนด <p>ข้อความตาม (๑) - (๖) จะตีพิมพ์ จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ประทับด้วยตรายาง เขียนด้วยหมึก พิมพ์ดีด หรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีการอื่นใดในลักษณะ ทำนองเดียวกันก็ได้</p> <p>๓. จัดทำตารางราคาซื้อขายทรงรูปพรรณตามประกาศของสมาคมค้าทองคำ (เอกสารแนบ ๒)</p> <p>๔. จัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ รายงานภาษีขาย และรายงานสินค้าและวัตถุดิบ</p>

๓.๒ รายได้จากการขายสินค้า กรณีผู้ค้าส่งขายเชื่อทองคำให้ผู้ค้าปลีก และการชำระหนี้ทางการค้า

๓.๒.๑ การรับรู้รายการทางบัญชี

กรณีตัวอย่าง ผู้ค้าส่ง (นิติบุคคล) ตกลงขายเชื่อทองคำแท่งหรือทองรูปพรรณให้ผู้ค้าปลีก จำนวนน้ำหนัก ๑๐๐ บาท ราคาทองคำแท่ง ณ วันที่ตกลงขายตามประกาศประจำวัน บาทละ ๒๐,๐๐๐ บาท รวมหนี้ค้าง จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- ผู้ขายโอนทองคำแท่งหรือทองรูปพรรณให้ผู้ซื้อ (Risk & Reward)
- ผู้ขายและผู้ซื้อรับรู้ภาระผูกพันในหนี้

- สัญญาหรือหลักฐานซื้อขายทางธุรกิจ
- มูลค่าและปริมาณขาย
 - วันที่ชำระ
 - ข้อตกลงทางการค้า อาทิ ส่วนลด

**กรณีกำหนดให้มีการชำระราคาตามวิธีที่ ๒ หรือ ๓ ผู้ขายควรจัดทำใบกำกับภาษี/ใบส่งของตามหัวข้อ ๓.๒.๓

ผู้ค้าส่ง (ด้านผู้ขาย)

- ๑) การบันทึกบัญชี
เดบิต ลูกหนี้การค้า ๒,๐๐๐,๐๐๐
เครดิต รายได้จากการขายสินค้า ๒,๐๐๐,๐๐๐
- ๒) ภาษีเงินได้ รับรู้ตามเกณฑ์สิทธิ
- ๓) ภาษีมูลค่าเพิ่ม
กรณีขายทองรูปพรรณเรียกเก็บภาษีขายเฉพาะค่ากำเหน็จ ให้รับรู้ในวันที่ย้าย หรือวันที่ได้รับชำระเงิน หรือวันที่ออกใบกำกับภาษี แล้วแต่ว่าจะเกิดกรณีใดก่อน

ผู้ค้าปลีกที่เป็นนิติบุคคล (ด้านผู้ซื้อ)

- ๑) การบันทึกบัญชี
เดบิต ซื้อสินค้า ๒,๐๐๐,๐๐๐
เครดิต เจ้าหนี้การค้า ๒,๐๐๐,๐๐๐
- ๒) ภาษีเงินได้ รับรู้ตามเกณฑ์สิทธิ
- ๓) ภาษีมูลค่าเพิ่ม
ขอคืนภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีที่ได้รับจากผู้ค้าส่ง

การชำระราคาตามหนี้ค้าง มี ๓ วิธี คือ

วิธีที่ ๑ ชำระเป็นตัวเงิน

ผู้ค้าส่ง (ด้านผู้ขาย)

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร ๒,๐๐๐,๐๐๐
เครดิต ลูกหนี้การค้า ๒,๐๐๐,๐๐๐

ผู้ค้าปลีก (ด้านผู้ซื้อ)

เดบิต เจ้าหนี้การค้า ๒,๐๐๐,๐๐๐
เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร ๒,๐๐๐,๐๐๐

วิธีที่ ๒ ชำระเป็นตัวเงินตามน้ำหนักทองที่ตกลงขาย

ตัวอย่าง ณ วันที่ชำระหนี้

ราคาทองคำแท่งตามประกาศประจำวัน บาทละ ๑๘,๐๐๐ บาท

ผู้ค้าส่ง (ด้านผู้ขาย)

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร ๑,๘๐๐,๐๐๐
ส่วนลดจ่าย ๒๐๐,๐๐๐
เครดิต ลูกหนี้การค้า ๒,๐๐๐,๐๐๐

ผู้ค้าปลีก (ด้านผู้ซื้อ)

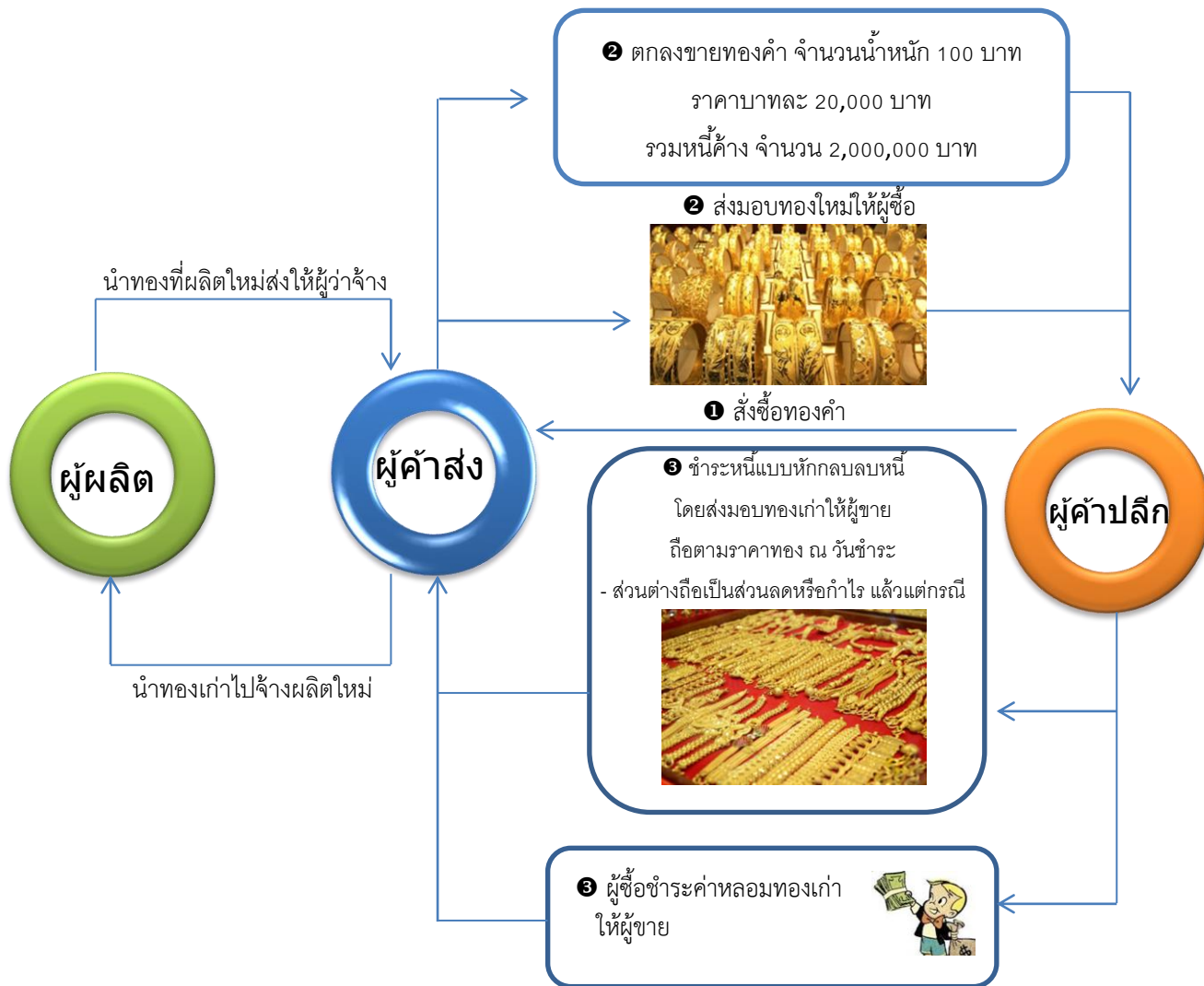
เดบิต เจ้าหนี้การค้า ๒,๐๐๐,๐๐๐
เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร ๑,๘๐๐,๐๐๐
ส่วนลดรับ ๒๐๐,๐๐๐

วิธีที่ ๓ ชำระแบบหักกลบลบหนี้โดยนำทองเก่าแลกทองใหม่

ดูหัวข้อ ๓.๓

๓.๒.๒ ภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง ดูหัวข้อ ๓.๑

๓.๓ การชำระหนี้แบบหักกลบลบหนี้โดยการนำทองคำแลกทองใหม่

๓.๓.๑ การรับรู้รายการทางบัญชี

ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๑๘ (ปรับปรุง ๒๕๕๘) ย่อหน้า ๑๒ ได้แยกการพิจารณา ดังนี้

(๑) เมื่อกิจการได้แลกเปลี่ยนสินค้าที่มีลักษณะและมูลค่าที่ใกล้เคียงกัน กิจการต้องไม่ถือว่าการแลกเปลี่ยนนั้นก่อให้เกิดรายได้ หรือ

(๒) เมื่อกิจการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะไม่เหมือนกัน กิจการต้องถือว่าการแลกเปลี่ยนนั้นก่อให้เกิดรายได้ กิจการต้องวัดมูลค่าของรายได้ดังกล่าวโดยใช้มูลค่ายุติธรรมของสินค้าหรือบริการที่ได้รับ ปรับปรุงด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่มีการโอนระหว่างกัน หากมูลค่ายุติธรรมของสินค้าหรือบริการที่ได้รับไม่สามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ กิจการต้องวัดมูลค่าของรายได้โดยใช้มูลค่ายุติธรรมของสินค้าหรือบริการที่นำไปแลกเปลี่ยนปรับปรุงด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่มีการโอนระหว่างกัน เช่น การบันทึกรายได้เมื่อกิจการร้านทองได้เรียกเก็บค่าสูญเสียจากการหลอมทองเก่า เป็นต้น

๓.๓.๒ ภาษีที่เกี่ยวข้อง

ในทางภาษีอากร กรณีหักกลบลบหนี้โดยการนำทองเก่าแลกทองใหม่ ถือเป็นการค้าต่างตอบแทนที่ใช้สินค้าเป็นการชำระหนี้ระหว่างกันแทนการชำระเป็นตัวเงิน

รายการ	ผู้ค้าส่ง	ผู้ค้าปลีก
๑. ณ วันที่ผู้ค้าส่งได้ส่งมอบทองใหม่ให้ผู้ค้าปลีก	ถือว่า ได้ขายทองใหม่ ณ วันที่ได้มีการโอนสินค้า (ภาษีอากร ดูหัวข้อ ๓.๑)	ถือว่า ได้ซื้อทองใหม่ ณ วันที่ได้มีการรับโอนสินค้า (ภาษีอากร ดูหัวข้อ ๓.๖)
๒. ณ วันที่หักกลบลบหนี้	ถือว่า ได้ซื้อทองเก่า ณ วันที่ได้มีการรับโอนสินค้า (ภาษีอากร ดูหัวข้อ ๓.๖)	ถือว่า ได้ขายทองเก่า ณ วันที่ได้มีการโอนสินค้า (ภาษีอากร ดูหัวข้อ ๓.๑)
๓. ณ วันที่ผู้ค้าส่งเรียกเก็บรายได้อื่น เช่น รายได้ค่ากำหนด รายได้ค่าหลอมทองเก่า เป็นต้น	ถือว่า เป็นรายได้จากการให้บริการ ณ วันที่ได้รับเงิน	ถือว่า เป็นต้นทุนหรือรายจ่าย (แล้วแต่กรณี) ณ วันที่จ่ายเงิน

๓.๔ การขายทองใหม่โดยผู้ซื้อ (ที่เป็นบุคคลธรรมดา) นำทองเก่ามาแลกเปลี่ยน

ให้นำวิธีการตาม ๓.๓ มาประยุกต์ใช้ โดยในทางภาษีควรแบ่งลักษณะธุรกรรม ดังนี้

๓.๔.๑ การขายทองใหม่

(๑) ภาษีเงินได้นิติบุคคล

กิจการร้านทองรับรู้มูลค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นในคราวเดียวกันตามเกณฑ์สิทธิ ได้แก่ รายได้จากการขายทองรูปพรรณ (ใหม่) รายได้ค่ากำหนด และรายได้ค่าหลอมทองเก่า

(๒) ภาษีมูลค่าเพิ่ม

รายได้ค่ากำหนด

กิจการร้านทองเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อทอง ในวันที่ส่งมอบทองรูปพรรณ (ใหม่) ให้ผู้ซื้อ หรือวันที่ได้รับชำระเงิน หรือวันที่ออกใบกำกับภาษี แล้วแต่ว่าจะเกิดกรณีใดก่อน โดยคำนวณจากผลต่างระหว่างราคาขายทองรูปพรรณซึ่งรวมค่ากำหนดแต่ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม กับราคาซื้อคืนทองรูปพรรณที่สมาคมค้าทองคำประกาศ

รายได้ค่าหลอมทองเก่า (ถ้ามี)

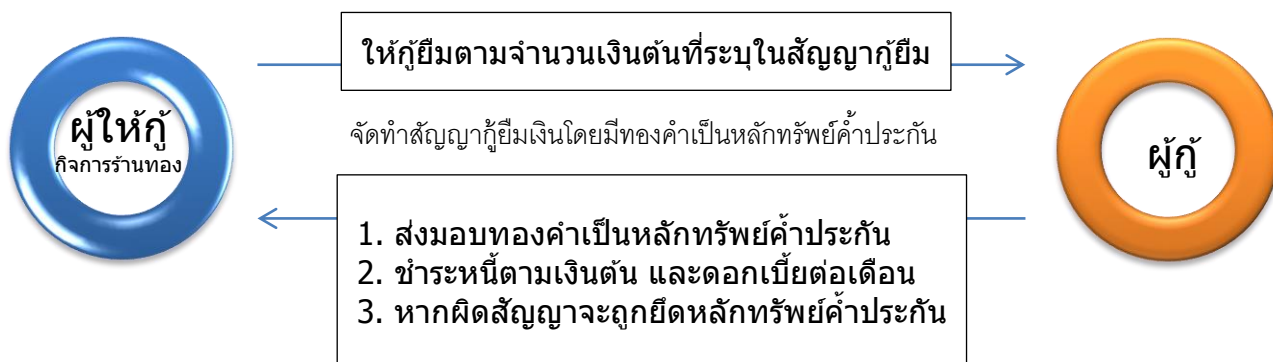
กิจการร้านทองเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อทอง ในวันที่ได้รับชำระเงิน หรือวันที่ออกใบกำกับภาษี แล้วแต่ว่าจะเกิดกรณีใดก่อน

๓.๔.๒ การรับซื้อทองเก่า

โดยทั่วไป ผู้นำทองเก่ามาแลกเปลี่ยนต้องออกหลักฐานการขายทองเก่าให้กิจการร้านทอง แต่หากไม่สามารถดำเนินการได้ กิจการร้านทองต้องจัดเอกสารการรับซื้อทองเก่าแสดงปริมาณและมูลค่าที่รับซื้อ ตามเอกสารดังต่อไปนี้ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ใน “คู่มือการจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีได้”)

- ใบรับ ตามมาตรา ๑๐๕ ทวิ หรือ
- ใบสำคัญรับเงิน หรือ
- ใบรับรองแทนใบสำคัญรับเงิน

๓.๕ รายได้ดอกเบี้ยรับจากการให้กู้ยืม โดยมีทองคำเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน

รายการ	รายละเอียดด้านผู้ให้กู้
๑. การรับรู้รายการทางบัญชี	<p>๑. บันทึกรับรู้ดอกเบี้ยรับ</p> <p>เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร (กรณีจ่ายสด) หรือรายได้ดอกเบี้ยค้างรับ (กรณีค้างชำระ) เครดิต รายได้ดอกเบี้ยรับจากการให้กู้ยืม</p> <p>ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๑๘ (ปรับปรุง ๒๕๕๘) ย่อหน้า ๒๙</p> <p>กิจการจะรับรู้ดอกเบี้ยรับตามเกณฑ์คงค้าง เมื่อเข้าเงื่อนไขทุกข้อดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของรายการนั้น</p> <p>(๒) สามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ</p> <p>๒. เมื่อชำระหนี้ (กรณีค้างหนี้ค้างชำระ)</p> <p>เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร</p> <p>เครดิต รายได้ดอกเบี้ยค้างรับ</p>
๒. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	รับรู้มูลค่าทั้งหมดจากดอกเบี้ยรับจากการให้กู้ยืมตามเกณฑ์สิทธิ (มาตรา ๖๕)
๓. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	เสียภาษีธุรกิจเฉพาะ (รวมภาษีท้องถิ่น) จากดอกเบี้ยรับจากการให้กู้ยืม (กิจการเยี่ยงธนาคารพาณิชย์ ตามมาตรา ๙๑/๒ (๕)) ในอัตราร้อยละ ๓.๓
๔. อากรแสตมป์	<p>- ผู้ให้กู้ต้องเสียอากรแสตมป์ ตามลักษณะแห่งตราสารที่ ๕</p> <p>โดยคำนวณจากทุกจำนวน ๒,๐๐๐ บาท หรือเศษของ ๒,๐๐๐ บาท แห่งยอดเงินที่กู้ยืม ต้องติดอากรแสตมป์ ๑ บาท</p> <p>- ค่าอากรแสตมป์ตามลักษณะแห่งตราสารนี้ เมื่อคำนวณแล้วเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้เสีย ๑๐,๐๐๐ บาท</p>

๓.๖ รายได้จากการรับผลิตงานตามสั่ง

๓.๖.๑ ข้อหารื้อ กรณีถือเป็นการรับจ้างทำของ

อ้างอิงมาตรา ๕๘๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กรณีตัวอย่าง

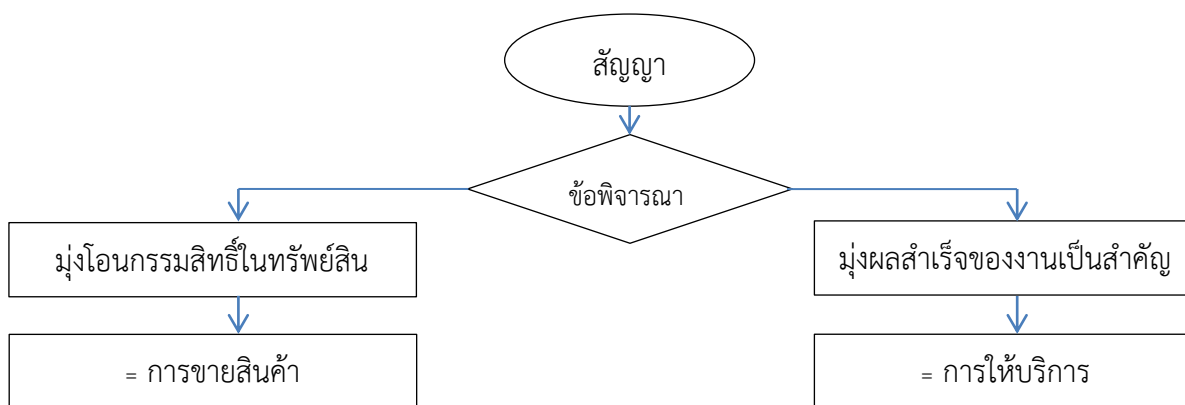
(๑) การพิจารณาข้อตกลงทางการค้าว่า เข้าลักษณะเป็นการขายสินค้าหรือการจ้างทำของจะต้องพิจารณาตามเจตนาที่แท้จริงของคู่สัญญาว่า คู่สัญญามุ่งที่จะโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินหรือมุ่งถึงการทำงานและผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญ กรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า การประกอบกิจการของบริษัท ว. จะผลิตสินค้าตามคำสั่งของลูกค้าเท่านั้นโดยไม่มีกรวางจำหน่ายเป็นการทั่วไปว่าจะใช้วัตถุดิบของบริษัท ว. หรือของผู้ว่าจ้างก็ตาม และไม่สามารถผลิตแม่พิมพ์ที่จับยึดชิ้นงานตามแบบของลูกค้ารายหนึ่งไปจำหน่ายให้กับลูกค้าอีกรายหนึ่งได้ เนื่องจากเป็นความลับทางการค้าของลูกค้ารายนั้นๆ จึงเป็นการมุ่งถึงผลสำเร็จของงานที่ทำ ถือเป็นการรับจ้างทำของตามมาตรา ๕๘๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อบริษัทฯ จ่ายค่าจ้างให้แก่บริษัท ว. ผู้จ่ายเงินมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ ๓.๐ ตามข้อ ๘ (๒) ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. ๔/๒๕๒๘ฯ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘

(ข้อหารื้อที่ กค ๐๗๐๒/๕๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓)

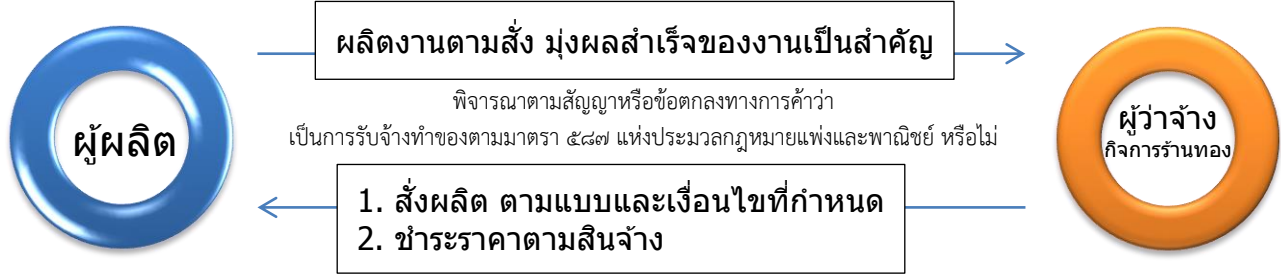
(๒) กรณี หากโรงงานฯ (ผู้รับจ้าง) มิได้ผลิตสินค้าขายเป็นปกติธุระ แต่รับจ้างผลิตสินค้าตามที่ห้างฯ (ผู้ว่าจ้าง) กำหนด กรณีดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นการรับจ้างทำของ ตามมาตรา ๕๘๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อห้างฯ (ผู้ว่าจ้าง) จ่ายค่าจ้างให้แก่โรงงานฯ (ผู้รับจ้าง) ห้างฯ มีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓.๐ ตามข้อ ๘(๒) ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. ๔/๒๕๒๘ เรื่องสั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ลงวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ.๒๕๒๘

กรณี หากโรงงานฯ ผลิตสินค้าขายเป็นปกติธุระ ต่อมาได้รับจ้างผลิตสินค้าตามที่ห้างฯ กำหนด โดยใช้วัตถุดิบ ของโรงงานฯ ผู้รับจ้าง กรณีดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นการขายสินค้า ไม่อยู่ในบังคับต้องถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. ๔/๒๕๒๘ ฯ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘ แต่อย่างไร

(ข้อหารื้อที่ กค ๐๗๐๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑)

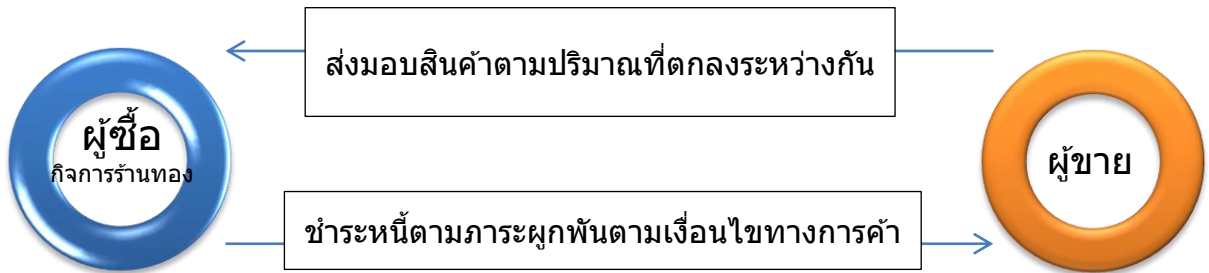
๓.๖.๒ การรับรู้รายการทางบัญชี และภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง

รายการ	รายละเอียดด้านผู้ผลิต
๑. การรับรู้รายการทางบัญชี	เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร หรือลูกหนี้การค้า เครดิต รายได้จากการให้บริการ ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๑๘ (ปรับปรุง ๒๕๕๘) ย่อหน้า ๒๐ กิจการต้องรับรู้รายการรายได้จากการให้บริการเป็นรายได้ตามขั้นความสำเร็จของ รายการ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้ (๑) สามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ (๒) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของรายการนั้น (๓) สามารถวัดขั้นความสำเร็จของรายการ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานได้ อย่างน่าเชื่อถือ (๔) สามารถวัดมูลค่าของต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้วและต้นทุนที่จะเกิดขึ้นเพื่อให้รายการนั้น เสร็จสมบูรณ์ได้อย่างน่าเชื่อถือ
๒. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	รับรู้มูลค่าทั้งหมดจากรายได้จากการให้บริการตามเกณฑ์สิทธิ (มาตรา ๖๕)
๓. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	เมื่อผู้จ่ายเงิน (ผู้ว่าจ้าง) ที่เป็นนิติบุคคลจ่ายค่าจ้างทำของให้แก่ผู้รับเงิน (ผู้รับจ้าง) ต้องหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓.๐
๔. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	๑. เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อ ในวันที่ได้รับชำระเงิน หรือวันที่ออกใบกำกับภาษี แล้วแต่ว่าจะเกิดกรณีใดก่อน ๒. จัดทำใบกำกับภาษี ๓. จัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ รายงานภาษีขาย
๕. อากรแสดมภ์	ผู้รับจ้างต้องเสียอกรแสดมภ์ ตามลักษณะแห่งตราสารที่ ๔. จ้างทำของ โดยคำนวณจากทุกจำนวน ๑,๐๐๐ บาท หรือเศษของ ๑,๐๐๐ บาท แห่งสินจ้าง ต้องติดอกรแสดมภ์ ๑ บาท

ด้านต้นทุนและรายจ่าย

๓.๗ ซื่อสินค้า (ทองคำแท่ง ทองรูปพรรณ และทองเก่า) และสินค้าคงเหลือ

การบันทึกบัญชีด้านกิจการร้านทอง(เมื่อรับมอบสินค้า)

เดบิต ซื่อสินค้า

เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร (กรณีจ่ายสด)

หรือเจ้าหนี้การค้า (กรณีจ่ายเชื่อ)

การบันทึกบัญชีด้านผู้ซื้อที่เป็นนิติบุคคล (เมื่อส่งมอบสินค้า)

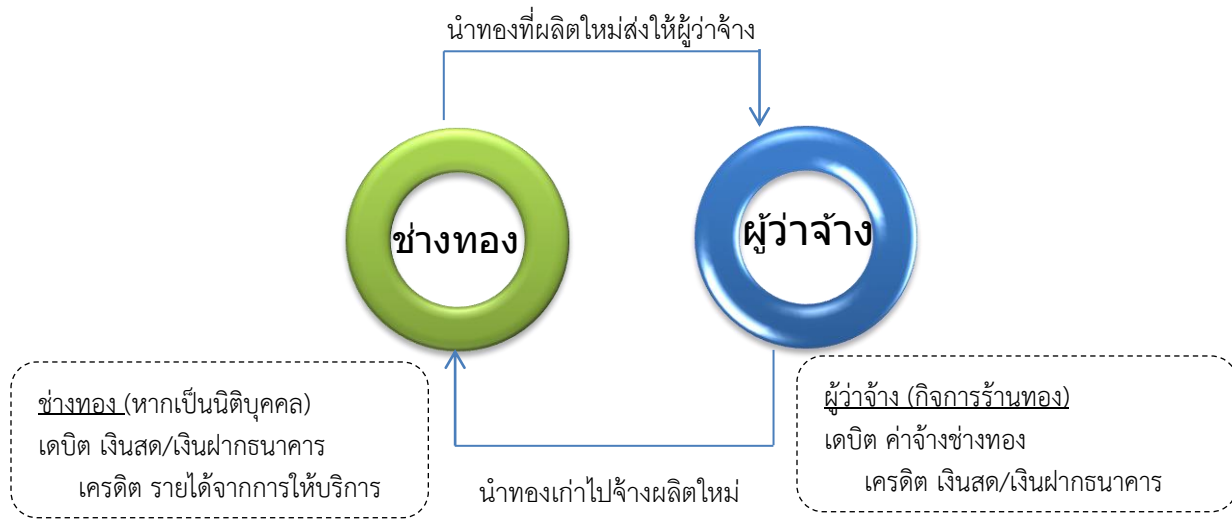
เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร (กรณีขายสด)

หรือลูกหนี้การค้า (กรณีขายเชื่อ)

เครดิต รายได้จากการขาย

รายการ	รายละเอียดด้านกิจการร้านทอง
๑. การรับรู้รายการทางบัญชี	<p>ตามมาตราฐานการบัญชี ฉบับที่ ๒ (ปรับปรุง ๒๕๕๘) เรื่อง สินค้าคงเหลือ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ต้นทุนของสินค้าคงเหลือ ประกอบด้วย <u>ต้นทุนทั้งหมดในการซื้อ</u> (อาทิ การซื้อทองคำแท่ง ทองรูปพรรณ ทองเก่า) ต้นทุนแปลงสภาพ (ได้แก่ ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต) และ ต้นทุนอื่นๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้สินค้าคงเหลือนั้นอยู่ในสถานที่และอยู่ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน • เมื่อมีการขายสินค้าคงเหลือออกไป มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือนั้นต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย ในงวดที่มีการรับรู้รายได้ที่เกี่ยวข้อง • สินค้าคงเหลือต้องวัดมูลค่าด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า
๒. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	<p>๑. รับรู้เป็นต้นทุนของสินค้า ตามเกณฑ์สิทธิ (มาตรา ๖๕)</p> <p>๒. ราคาสินค้าคงเหลือในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณตามราคาทุนหรือราคาตลาด แล้วแต่อย่างใดจะน้อยกว่า และให้ถือราคานี้เป็นราคาสินค้าคงเหลือยกมาสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีใหม่ด้วย (มาตรา ๖๕ ทวิ (๖))</p>
๓. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	<p>หากผู้ขายทองให้กิจการร้านทองเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๑. กิจการร้านทองต้องเรียกใบกำกับภาษีจากผู้ขายทอง (โดยวันที่ในใบกำกับภาษีต้องระบุตามวันที่รับมอบสินค้าจากผู้ซื้อ หรือวันที่ได้ชำระเงิน หรือวันที่ออกไปกำกับภาษี แล้วแต่ว่าจะเกิดกรณีใดก่อน)</p> <p>๒. จัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ รายงานภาษีซื้อ</p>

๓.๘ รายจ่ายในการจ้างช่างทอง

รายการ	รายละเอียดด้านผู้ว่าจ้าง
๑. การรับรู้รายการทางบัญชี	ถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขายสินค้า ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๒ (ปรับปรุง ๒๕๕๘) เรื่อง สินค้าคงเหลือ <ul style="list-style-type: none"> • ต้นทุนของสินค้าคงเหลือ ประกอบด้วย ต้นทุนทั้งหมดในการซื้อ <u>ต้นทุนแปลงสภาพ</u> (ได้แก่ ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต) และ ต้นทุนอื่นๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้สินค้าคงเหลือนั้นอยู่ในสถานที่และอยู่ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน • เมื่อมีการขายสินค้าคงเหลือออกไป มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือนั้นต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย ในงวดที่มีการรับรู้รายได้ที่เกี่ยวข้อง
๒. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	รับรู้เป็นต้นทุนของสินค้า ตามเกณฑ์สิทธิ (มาตรา ๖๕)
๓. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	เมื่อผู้จ่ายเงิน (กิจการร้านทองผู้ว่าจ้างที่เป็นนิติบุคคล) จ่ายค่าจ้างทำของให้แก่ช่างทอง ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓.๐
๔. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	หากช่างทองเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม <ol style="list-style-type: none"> ๑. กิจการร้านทองต้องเรียกใบกำกับภาษีจากช่างทองตามจำนวนเงินที่จ่ายค่าจ้างรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม (โดยวันที่ใบกำกับภาษีต้องระบุตามวันที่ได้รับชำระเงิน หรือวันที่ออกไปกำกับภาษีแล้วแต่ว่าจะเกิดกรณีใดก่อน) ๒. จัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ รายงานภาษีซื้อ
๕. อากรแสตมป์	กรณีมีการทำสัญญาว่าจ้าง <ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับจ้างต้องเสียอากรแสตมป์ ตามลักษณะแห่งตราสารที่ ๔. จ้างทำของ โดยคำนวณจากทุกจำนวน ๑,๐๐๐ บาท หรือเศษของ ๑,๐๐๐ บาท แห่งสินจ้าง ต้องติดอากรแสตมป์ ๑ บาท

๓.๙ ค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปจริงแต่ไม่มีใบเสร็จรับเงิน

๓.๙.๑ หลักเกณฑ์ที่จะถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

ด้วยตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย และกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ต้องจัดทำบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี ประกอบกับ ตามมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ และประกาศกรมทะเบียนการค้าเรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวด ๔ ข้อ ๘ ได้กำหนดประเภทของเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ๓ ประเภท คือ

- (๑) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยบุคคลภายนอก
- (๒) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่บุคคลภายนอก
- (๓) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อใช้ในกิจการของตนเอง

โดยทั่วไปเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีทั้งสามประเภทข้างต้นสามารถเป็นรายจ่ายได้ในทางภาษีอากร ได้แก่ ใบกำกับภาษี (กรณีผู้ขายหรือให้บริการเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม) หรือใบเสร็จรับเงินที่มีรายการสมบูรณ์ ซึ่งผู้รับเงินค่าสินค้าหรือบริการมีหน้าที่ต้องออกหลักฐานการรับเงินให้แก่ผู้จ่ายเงินค่าสินค้าหรือบริการในแต่ละคราว และผู้จ่ายเงินค่าสินค้าหรือบริการสามารถร้องขอให้ผู้รับเงินค่าสินค้าหรือบริการออกหลักฐานการรับเงินได้ด้วยเช่นกัน

แต่มีกพบปัญหาว่า เอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีในบางกรณีไม่สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ ทั้งที่กิจการได้มีรายจ่ายจริง เนื่องด้วยผู้รับเงินค่าสินค้าหรือบริการไม่สามารถออกเอกสารหลักฐานแสดงการรับเงินให้ได้ กรณีนี้สามารถแก้ปัญหาได้โดยกิจการร้านทองต้องจัดเอกสารแสดงรายการ ปริมาณ และมูลค่าที่ได้จ่ายจริง ตามเอกสารดังต่อไปนี้ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ใน “คู่มือการจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีได้”)

- ใบรับ ตามมาตรา ๑๐๕ ทวิ หรือ
- ใบสำคัญรับเงิน หรือ
- ใบรับรองแทนใบสำคัญรับเงิน

๓.๙.๒ การรับรู้รายการทางบัญชี และภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง (เฉพาะกรณีที่ใช้หลักเกณฑ์ตาม ๓.๙.๑)

รายการ	รายละเอียดด้านกิจการร้านทอง
๑. การรับรู้รายการทางบัญชี	รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายหรือต้นทุน แล้วแต่กรณี ดังนี้ ๑. กิจการต้องรับรู้ค่าใช้จ่าย ตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง ๒๕๕๘) เมื่อ <ul style="list-style-type: none">● ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตลดลงเนื่องจากการลดลงของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน● กิจการสามารถวัดค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างน่าเชื่อถือ● การรับรู้ค่าใช้จ่ายจะเกิดขึ้นพร้อมกับการรับรู้ การเพิ่มขึ้นของหนี้สินหรือการลดลงของสินทรัพย์ ๒. กิจการรับรู้เป็น ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๒ (ปรับปรุง ๒๕๕๘) เรื่อง สินค้าคงเหลือ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none">● ต้นทุนของสินค้าคงเหลือ ประกอบด้วย <u>ต้นทุนทั้งหมดในการซื้อ (อาทิ การซื้อทองคำแท่ง ทองรูปพรรณ) ต้นทุนแปลงสภาพ (ได้แก่ ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต) และ ต้นทุนอื่นๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้สินค้าคงเหลือนั้นอยู่ในสถานที่และอยู่ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน</u><ul style="list-style-type: none">● เมื่อมีการขายสินค้าคงเหลือออกไป มูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือนั้นต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย ในงวดที่มีการรับรู้รายได้ที่เกี่ยวข้อง
๒. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	รับรู้เป็นต้นทุนของสินค้าหรือรายจ่ายตามเกณฑ์สิทธิ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๖๕)
๓. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	หากเป็นกรณีการจ่ายค่าบริการหรือค่าจ้างทำของ ให้พิจารณาตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. ๔/๒๕๒๘ เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ลงวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘
๔. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	กรณีกิจการร้านทองได้จ่ายค่าสินค้า/บริการให้ผู้รับเงินที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่ม <ul style="list-style-type: none">● กิจการจะต้องเรียกใบกำกับภาษีจากผู้ขายสินค้า/ให้บริการทุกกรณี จึงจะถือเป็นหลักฐานในการลงรายจ่ายได้● เฉพาะกรณีนี้ ไม่สมควรใช้ ใบรับ ตามมาตรา ๑๐๕ ทวิ หรือใบสำคัญรับเงิน หรือ ใบรับรองแทนใบสำคัญรับเงิน มาแทนใบกำกับภาษีของผู้ขายสินค้า/ให้บริการ
๕. อากรแสดมภ์	จะเสียอากรแสดมภ์ เฉพาะกรณีมีการทำสัญญาหรือตราสาร (๒๘ ลักษณะตราสาร) ตามที่บัญญัติในประมวลรัษฎากร ในหมวด ๖ อากรแสดมภ์ เช่น สัญญาเช่า สัญญาจ้างทำของ สัญญากู้ยืม เป็นต้น

๓.๑๐ รายจ่ายเกี่ยวกับผลความเสียหายจากสินค้าประเภททองคำ

เช่น ค่าสูญเสียจากการหลอมทองคำ ค่าเสียหายจากทองปลอม เป็นต้น

รายการ	รายละเอียดด้านกิจการร้านทอง
๑. การรับรู้รายการทางบัญชี	<p>กิจการต้องรับรู้ค่าใช้จ่าย ตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง ๒๕๕๘) เมื่อ</p> <ul style="list-style-type: none">● ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตลดลงเนื่องจากการลดลงของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน● กิจการสามารถวัดค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างน่าเชื่อถือ● การรับรู้ค่าใช้จ่ายจะเกิดขึ้นพร้อมกับการรับรู้ การเพิ่มขึ้นของหนี้สินหรือการลดลงของสินทรัพย์
๒. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	<p>๑. กรณีค่าสูญเสียจากการหลอมทองคำ ให้รับรู้เป็นรายจ่ายตามเกณฑ์สิทธิ (มาตรา ๖๕) โดยมีการจัดทำบัญชีรายการส่วนสูญเสีย ประกอบด้วย ชนิด ปริมาณ หรือน้ำหนัก มูลค่า และสาเหตุของการสูญเสีย เป็นเอกสารทางบัญชี</p> <p>๒. กรณีทองปลอม ซึ่งเป็นสินค้าที่ไม่สามารถจำหน่ายได้ ต้องดำเนินการขออนุมัติทำลายตามวิธีดังต่อไปนี้ จึงมีสิทธินำมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๓) และ (๑๔)</p> <ul style="list-style-type: none">● แจ้งการทำลายทองปลอม ให้สรรพากรพื้นที่ในท้องที่ที่รับผิดชอบทราบล่วงหน้าเป็นเวลา ๓๐ วันก่อนวันทำลาย ทั้งนี้ ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.๗๙/๒๕๔๑ฯ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๑● มีเอกสารและหลักฐานที่ชัดเจนสามารถพิสูจน์ได้ว่าการทำลายสินค้านี้ดั่งกล่าวจริง

๔. การปฏิบัติหน้าที่อื่นของกิจการร้านทองตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายอื่น

๔.๑ ตามประมวลรัษฎากร (ตามเอกสารหน้า ๒๗ - ๓๐)

๔.๑.๒ การจดทะเบียนการประกอบกิจการร้านทอง

(๑) แบบแจ้งการประกอบกิจการค้าทองคำ (ภ.พ.๐๑.๓)

สำหรับกิจการร้านทองที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่มีความประสงค์จะได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าหรือการขายทองคำ เฉพาะที่ยังมิได้ประกอบขึ้นเป็นทองรูปพรรณหรือของรูปพรรณ โดยยื่นแบบแจ้งฯ ผ่านสรรพากรพื้นที่ ทั้งนี้ โดยทองคำดังกล่าวต้องมีน้ำหนักเนื้อทองไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๖.๕ และต้องจัดทำรายงานค้าทองคำด้วย

(๒) แบบแจ้งการประกอบกิจการขายทองรูปพรรณ (ภ.พ.๐๑.๔)

สำหรับกิจการร้านทองที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่มีความประสงค์ไม่ต้องนำมูลค่าของทองรูปพรรณที่ขายเป็นจำนวนเท่ากับราคาทองรูปพรรณที่สมาคมค้าทองคำประกาศรับซื้อคืน ในวันที่ขายทองรูปพรรณ มารวมคำนวณมูลค่าของฐานภาษี ตามมาตรา ๗๙(๔) โดยยื่นแบบแจ้งฯ ผ่านสรรพากรพื้นที่ และต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

- ต้องจัดทำใบกำกับภาษีตามมาตรา ๘๖/๔ (เต็มรูป) หรือมาตรา ๘๖/๖ (อย่างย่อ)

แล้วแต่กรณี

- จัดทำตารางราคาซื้อขายทองรูปพรรณตามประกาศของสมาคมค้าทองคำ
- ต้องจัดทำป้ายแสดงข้อความว่า “ให้ขอใบกำกับภาษีทุกครั้ง” และวางไว้บนตู้สำหรับ

ขายทองรูปพรรณ ณ สถานที่ประกอบการ ในบริเวณที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย

๔.๒ ตามกฎหมายอื่น

๔.๒.๑ กฎหมายของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.)

(๑) จัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้ง ก่อนการทำธุรกรรมซื้อขายทองที่มีมูลค่าตั้งแต่เจ็ดแสนบาทขึ้นไป

(๒) ให้รายงานต่อ ปปปง. ในกรณีเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสดมีจำนวนตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป

๔.๒.๒ กฎหมาย และประกาศของกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน)

ตามประกาศสำนักคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรื่อง แนวทางปฏิบัติทางการค้าของผู้ประกอบธุรกิจร้านทองที่เป็นธรรม ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งได้กำหนดเกี่ยวกับ ๑) ราคาที่เป็นธรรม ๒) น้ำหนักที่เป็นธรรม ๓) กำหนดวันทำการเปิด-ปิดร้านค้าทอง ๔) การจองซื้อทอง และ ๕) ให้สมาคมค้าทองคำแจ้งราคาซื้อ ราคาจำหน่ายทองคำแท่ง ค่าพรีเมียม และค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้สำนักคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการทราบทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง

๔.๒.๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

ตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๔๔) และฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖) เรื่อง ให้ทองรูปพรรณเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก

	แบบแจ้งการประกอบกิจการค้าทองคำ ก.พ.01.3	ทะเบียนรับเลขที่.....
	☐ สำนักงานใหญ่ ☐ สาขาที่ ☐ ☐ ☐ ☐	สถานที่รับ.....
		วันเดือนปีที่รับ.....
		เจ้าหน้าที่ผู้รับ.....
ยื่นต่อ อธิบดีกรมสรรพากร ผ่าน ☐ สรรพากรพื้นที่.....		
1. ชื่อผู้ประกอบการ..... เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		
ที่ตั้งของสำนักงานใหญ่เลขที่..... หมู่ที่..... ต.รอก/รอย..... ถนน..... แขวงลำปลาด.....		
เขตอำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ โทรศัพท์.....		
ทะเบียนพาณิชย์/ทะเบียนนิติบุคคลเลขที่..... ลงวันที่.....		
จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อวันที่.....		
เป็นสมาชิกของสมาคม.....		
2. ใบอนุญาตค้าของเก่าฉบับที่..... เลขที่.....		
3. ช่างเจ้า..... ในฐานะ..... ของบริษัทห้างร้าน		
มีความประสงค์แจ้งการประกอบกิจการค้าทองคำ ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข		
สำหรับการนำเข้าหรือขายทองคำเฉพาะที่ยังมิได้ประกอบขึ้นเป็นทองคำรูปพรรณหรือของรูปพรรณของผู้ประกอบการจดทะเบียน ลงวันที่.....		
.....		
4. ช่างเจ้า..... ในฐานะ..... ของบริษัทห้างร้าน		
จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมีตัวหารรวม..... แห่ง มีความประสงค์แจ้งการประกอบกิจการค้าทองคำ ตามประกาศอธิบดี		
กรมสรรพากรฯ ลงวันที่.....		
สำหรับสาขา ☐ ☐ ☐ ☐ สถานประกอบการตั้งอยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ต.รอก/รอย..... ถนน.....		
แขวงลำปลาด.....เขตอำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ โทรศัพท์.....		
5. ชื่อสถานประกอบการที่จัดแจ้งการประกอบกิจการค้าทองคำ.....		
6. การยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ก.พ.30) กรณีมีสถานประกอบการหลายแห่ง		
☐ ยื่นแบบ ก.พ. 30 เป็นรายสถานประกอบการ		
☐ ยื่นแบบ ก.พ. 30 รวมกัน ณ.....		
โดยได้รับอนุมัติเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....		
ช่างเจ้าขอรับรองว่ารายการที่แจ้งให้ข้างต้นเป็นรายการที่ถูกต้องสมบูรณ์ทุกประการ		
ลงชื่อ..... เจ้าของหุ้นส่วนผู้จัดการ/กรรมการผู้จัดการ		
()		

(โปรดดูรายละเอียดด้านหลัง)

รายงานค้ำทองคำ

สำหรับใช้ประกอบการคำนวณประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข สำหรับการนำเข้าหรือขายทองคำ
เฉพาะที่ยังมิได้ประกอบขึ้นเป็นทองคำพรรณหรือของอุปพรรณของผู้ประกอบการจดทะเบียน)

ชื่อผู้ประกอบการ..... เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

ชื่อสถานประกอบการ..... สำนักงานใหญ่ สาขาที่.....

น้ำหนัก..... เปรี่เซ็นต์ทอง..... ลักษณะ.....

เลขที่ใบสำคัญ	วัน เดือน ปี	น้ำหนักทองคำรับ (กรัม)	น้ำหนักทองคำจ่าย (กรัม)			คงเหลือ	หมายเหตุ
			ขาย	ส่งสาขา	ส่งผลิต		
<p>หมายเหตุ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้จัดทำรายงานค้ำทองคำเป็นรายงานสถานประกอบการ และพกตามเปอร์เซ็นต์ทองในแต่ละลักษณะ 2. "น้ำหนัก" หมายถึง น้ำหนักนับเป็น "กรัม" 3. "เปอร์เซ็นต์ทอง" หมายถึง มวลค่าทองคำที่รับเข้าหรือจ่ายออก 4. "ลักษณะ" หมายถึง ทองคำที่ยังมิได้ประกอบขึ้นเป็นทองคำพรรณ มีลักษณะเป็น แท่ง ก้อน หรือผง แล้วแต่กรณี 5. ช่อง "เลขที่ใบสำคัญ" ให้กรอกเลขที่รับเข้าหรือจ่ายทองคำ (แท่ง ก้อน ผง) โดยเลขที่ใบสำคัญดังกล่าวจะเป็นใบกำกับภาษี หรือไม่ใช่ใบกำกับภาษีก็ได้ 6. ช่อง "วัน เดือน ปี" ให้กรอกวัน เดือน ปี ที่เกิดรายการรับหรือจ่ายทองคำ 7. ช่อง "น้ำหนักทองคำรับและน้ำหนักทองคำจ่าย" ให้กรอกปริมาณทองคำรับและจ่ายเป็น "กรัม" 8. การลงรายการในรายงานค้ำทองคำ ให้ลงภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่มีการรับหรือจ่ายทองคำ 							

	แบบแจ้งการประกอบกิจการ ขายทองรูปพรรณ	ภ.พ.014
		ทะเบียนเลขที่ _____ สถานที่รับ _____ วันเดือนปีรับ _____ เจ้าหน้าที่ผู้รับ _____
เริ่มต้น อธิบดีกรมสรรพากร ผ่าน ☐ สรรพากรพื้นที่ _____ ☐ สรรพากรพื้นที่สาขา _____ ☐ สำนักงานใหญ่ ☐ สาขาที่ <input style="width: 50px;" type="text"/>		
1. ชื่อผู้ประกอบการ _____ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร <input style="width: 30px;" type="text"/> <input style="width: 30px;" type="text"/> <input style="width: 30px;" type="text"/> <input style="width: 30px;" type="text"/> ที่ตั้งของสำนักงานใหญ่เลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ต. _____ อ. _____ จ. _____ เขตอำเภอ _____ จังหวัด _____ รหัสไปรษณีย์ <input style="width: 50px;" type="text"/> โทรศัพท์ _____ ทะเบียนพาณิชย์จะ มีเลขที่ _____ ลงวันที่ _____ จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อวันที่ _____		
2. ใบอนุญาตค้าของเก่าฉบับที่ _____ เลขที่ _____		
3. ข้าพเจ้า _____ ในฐานะ _____ ของ บริษัท/ห้าง/ร้าน _____ มีความประสงค์จะแจ้งการประกอบกิจการขายทองรูปพรรณ ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข สำหรับการใช้เครื่องวัดที่ทำการกับเงินออกใบรับสารลดอา 105 แห่งประมวลรัษฎากร กรณีการขายทองรูปพรรณ ซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนจะต้องนำมูลค่าของทองรูปพรรณที่ขายเป็นจำนวนเท่ากับราคาของรูปพรรณที่สมาคมค้าทองคำประกาศรับซื้อคืนในวันที่ย้ายทองรูปพรรณมารวมคำนวณมูลค่าของฐานภาษี ตามมาตรา 79(4) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ _____		
4. ข้าพเจ้า _____ ในฐานะ _____ ของ บริษัท/ห้าง/ร้าน _____ จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมีเลขที่ _____ และ มีความประสงค์จะแจ้งการประกอบกิจการของรูปพรรณตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ลงวันที่ _____ สำหรับสาขา <input style="width: 50px;" type="text"/> สถานที่ประกอบการตั้งอยู่เลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ต. _____ อ. _____ จ. _____ แขวง/ตำบล _____ เขตอำเภอ _____ จังหวัด _____ รหัสไปรษณีย์ <input style="width: 50px;" type="text"/> โทรศัพท์ _____		
5. ชื่อสถานประกอบการที่แจ้งการประกอบกิจการขายทองรูปพรรณ _____		
6. การขึ้นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30) กรณีมีสถานประกอบการหลายแห่ง ☐ ขึ้นแบบ ภ.พ.30 เป็นรายสถานประกอบการ ☐ ขึ้นแบบ ภ.พ.30 รวมกัน ณ _____ โดยได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____		
ข้าพเจ้าขอรับทราบว่ารายการที่แจ้งไว้ข้างต้นเป็นรายการที่ถูกต้องสมบูรณ์ทุกประการ		
ลงชื่อ _____ เจ้าของห้าง/ร้าน/ส่วนผู้จัดการ/กรรมการผู้จัดการ _____ ลงวันที่ _____		

(โปรดดูรายละเอียดคำนำเนต)

ตารางราคาซื้อขายทองรูปพรรณตามประกาศของสมาคมค้าทองคำ

ประจำเดือน..... พ.ศ.

ชื่อผู้ประกอบการ.....เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร สาขาที่

ชื่อสถานประกอบการ.....

วันที่	เปอร์เซ็นต์ทอง	ทองรูปพรรณ		หมายเหตุ
		ราคารับซื้อ	ราคาขาย	